

Калояна цара,
Петра цара,
Борила цара,
Александра цара,
Ивана Асена цара,
Калимана цара,
Михаила цара,
Александра цара,
Костандина цара,
Симеона цара,
Шегмона цара,
Якова деспота цара,
Георгия цара,
Тертера неговия син Михаила цара,
Кумана Деспота цара,
Теодора Светослава цара,
Александра цара,
Ясена цара,
Страцимира цара,
неговия брат Владислава цара,
Стефана цара,
господина Шишмана цара,
Ясена царя,
брат му Михаила цара,
Страцимира цара,
Константина цара,
Фружина цара

А това е помен на православните царици:

Анна царица,
Евгения царица,
Ксения монахиня,
Елена царица,
Кераца царица,
Кера-Мария царица,
Ирина царица,
Кераца царица,
Мария царица,
Ефросина царица,
Теодосия монахиня царица,
Теодора царица,

Мария царица,
Теодора царица,
Анна царица,
Ксения царица,
Ефросина царица.

А това е помен на архиереите:

Помени господи патриарха Стефана,
Варлама,
Василия,
Висариона,
Макария,
Марка,
Йоакима,
Игнатия,
Йоакима,
Макария,
Леонтия,
Йоакима,
Романа,
Йоаникия,
Симеона,
Теодосия,
Йоаникия,
Евтимия,
Теодосия.

ПОГАНОВСКИ ПОМЕНИК

---

http://ald-bg.narod.ru/biblioteka/bg_srednovekovie/pomenizi/poganovski_pomenik.htm

---

Поменикът се е съхранявал в Погановския манастир „Свети Йоан Богослов”, Царибродско, за ктитори на който се считат велбъждкия владетел Константин Деянови Драгаш и дъщеря му – виз. императрица Елена (майката на последния виз. император). През 1881г. след като сръбският агент Мита Ракич откраднал от килията на игумена Василий едно евангелие от XIV век, пергаментов миней, два октиоха (единият от XIV век) и един Закон за служба божия и те по заповед на генерал К.С.Протич били предадени в Народната библиотека в Белград в навечерието на Сръбско-българската война председателят на манастира занесъл в София поменика, заедно с камък с надпис от комина, икони и ръкописи.

Поменикът е написан върху дъсчица с размери: дължина 45 см. и ширина – 20см. Дъската с вертикална черта е разделена на две колони. Лявата колона с хоризонтални черти е разделена на три и в нея са записани имената на българските царе. В дясната колона са записани имената на Константин и Елена и имената на йеромонасите от манастира.

Погановския поменик се датира към XVI-XVIIв. Иречек предполага, че за основа на поменика е послужил ръкопис с имената на българските царе, който се е намирал в манастира и бил занесен от Симо Соколов в Белград, където го дал на Добри Войников, а той от своя страна го предал на екзархията в Цариград.

Помениците се ползват във връзка със съществуващия обичай по време на богослужение да се четат имената на ктиторите на храма и на починалите царе, царици и архиереи. Запазени са и други поменици – Боянския, Зографския. Поменици съдържат също Дриновия и Палаузовия препис на Борилевия синодик.

Текста се публикува по изданието на Иречек в Периодично списание на БКД бр. 7/1884г., стр. 68 и сл. В скоби съм поставил някои попълвания в думите ( ) или за поясняване на текста []. В сиво са оцветени имената Цурцу и Павел, които според Иречек са били добавени от по-късен преписвач. Заглавите и началната буква на името на царя са изписани с червено, както е направено и в поменика. Също за по-добра образност текста е даден в таблица от 2 колони.

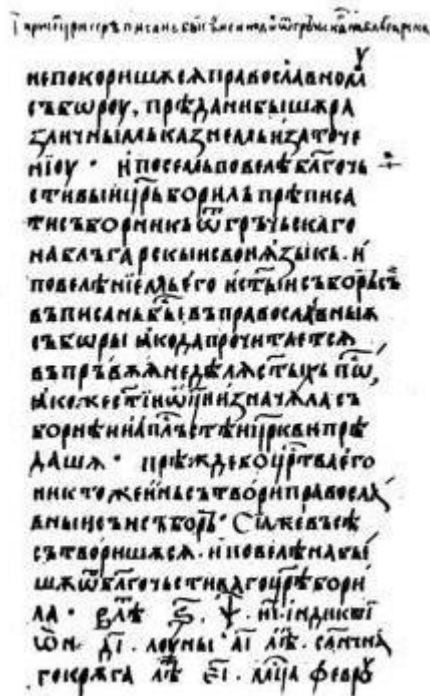
ALD

Първа колона	Втора колона
(1) Проскомидия на [манастира] с(ве)т(и) Йоан Б(о)го(слов) Помети г(оспод)и цара: Коностана. Помени г(оспод)и Борила цара. Симеона цара. Петра цара. Романа. Самоила цара. Радомира царя. И-Асена цара.	Слова Помени г(оспод)и Д(у)шите на своите раби: Помени г(оспод)и бл(а)го- честивия цар
(2) Гаврила царя. Калоана цара. Петра цара. Борила цара. Александра цара. Констан'дина цара. Симеона цара. И-Якова царя. Цур'цу. Георгия цара. Павла. Коумана деспота цара. Теретиа цара. Теод(о)ра цара. Терт(и)на му цара. Александра цара. Михаила' цара. Александра цара. Асена цара.	Константина и госпожа Елена. А тези са йеромонаси: Йеромонаха Яков Йеромонаха Исидор Йеромонаха Теодосий и пр.
(3) Страцимира цара.	

Деспота Владислава.
 брата его.
 Стефана цара. госпо-
 Дина 'его.
 и Шишмана цара.
 Асена цара.
 Костантина цара.
 Михаила цара
 брата его.
 Страцимира цара.
 Костантина.
 Асена цара.

ИЗ „СИНОДИК, КОЙТО СЕ ЧЕТЕ В ПЪРВАТА НЕДЕЛЯ ОТ ПОСТА”
 (БОРИЛОВ СИНОДИК)

http://ald-bg.narod.ru/biblioteka/bg_srednevekovie/borilov_sinodik/borilov_sinodik.htm

Запазен е в два преписа известни днес като Палаузов и Дринов по имената на откривателите на ръкописите. Понастоящем и двата ръкописа се пазят в НБ"Кирил и Методий" – София. За съжаление и от двата ръкописа липсват страници и дори от взаимното им допълване не може да се възстанови пълният текст на синодика.

Палаузовият препис е бил съставен в края на XIV-началото на XVв. От него обаче липсват няколко страници, включително и началната със заглавието. Според Николай Палаузов ръкописът е бил открит в Търново, но Григорович (Очерки путешествия по европейской Турции. 1877) разказва, че като му е бил показан в Габрово му е било обяснено, че е принадлежал преди това на духовник от Севлиево.

Дриновият препис е съставен преди 1614г., тъй като в най-старата от летописните бележи в него се казва: „През 7122 (1614г.), месец юли, 12 ден: да се знае, че придойде река Осъм и стори зло”, като цифрите са означени с букви. В сборника се съдържа поучения на иподякон Дамаскин Студит, който е живял в края на XV-началото на XVIв., тъй че сборника е съставен след началото на XVIв.

През 1211г. по нареждане на цар Борил е бил преведен на български език византийския синодик от 843г. В края на XIV-началото на XVв. в него са били добавени анатема срещу еретици и поменик на българските владетели, боляри, патриарси, митрополити и епископи. Тъй като в Синодика са упоменати като починали цар Иван Шишман и патриарх Евтимий, то може да се предположи, че редакцията е направена наскоро след периода 1395-1404г.

Издания: Временникъ императорскаго московскаго общества истории и древностей российских, кн. 21, 1855г., стр.1-27, Палаузов „Синодикъ Царя Бориса по рукописи XIV века“; ЖМНП, ССХХХVIII, април, 1885г., Дринов, Новый церковнославянскій памятникъ съ упоминаніем о славянскихъ первоучителяхъ” – само откъси, стр. 176-205; „Известия Рускаго арх. дружество, 2, 1897г., М. Г. Попруженско, „Синодикъ царя Бориса“, в края, стр. 1-82; М.Г. Попруженко, „Синодик царя Борила“, С, 1928; „Из старата българска книжнина“, т. II, Ив. Дуйчев, С., 1944г., ХИБ, т.2, В. Гюзелев, П. Петров, стр. 182-183, стр. 296-296, стр. 312-313, стр. 340-344, стр.384-385; Сборник „Държава и Църква през XIII в.“, 1999г., съст. Славика Радомир, Емил Димитров.

В сиво съм поставил някои мои бележки. Тъй като не е поставен целият запазен текст на синодика със сиво са дадени и кратки сведения за пропуснатите откъси в настоящото издание. В червено са текстовете, които в ръкописа са изписани с киновар. Поредността е по посочените страници в публикацията в ИРАД от Попруженко, а номерацията е по ХИБ т.1 и 2 – без скоби е по Палаузовия препис, а в квадратни скоби по Дриновия.

ALD

СИНОДИК, КОЙТО СЕ ЧЕТЕ В ПЪРВАТА НЕДЕЛЯ ОТ ПОСТА, КАКТО Е УСТАНОВЕНО ОТ НАШИТЕ БОГОНОСНИ ОТЦИ

Началото, което се придържа към гръцкия текст е пропуснато. В него е и пасажът: „Всички преминали към православната вяра християни“, който го няма в гръцкия текст на Синодика.

38 [45]. Понеже вселукавият наш враг разсея по цялата българска земя манихейската ерес, като я смеси с масалианската, на онези, които са основоположници на тази ерес, анатема,

39 [46]. [На] поп Богомил, който при Петър, българския цар, възприе тази манихейска ерес и я разпространи в българската земя, като прибави и това, че Христос бог наш се е родил от светата Богородица и приснодева Мария само привидно и привидно е бил разпънат, а възприетата плът я възнесъл и я оставил във въздуха, нему, на неговите минали и съществувачи понастоящем ученици, наречени апостоли, анатема.

40 [47]. И на всички, които поддържат тази ерес, на техните обичаи, техните нощни събрания и тайнства и безполезното тяхно учение, както и на онези, които ходят с тях, анатема.

41 [48]. [На] онези, които се обичат с тях и в единомушие с тях ядат и пият и взимат дарове от тях като техни единомишленици, анатема.

42 [49]. [На] онези, които на 24-ия ден от месец юни, на Рождеството на Йоан Кръстителя, извършват влъшвения и влачене на плодове и каквито скверни и подобни на езическа служба тайнства се вършат през тази нощ, анатема.

[50]. [На] онези, които наричат сатаната творец на видимите неща и го назовават разпоредител на дъжд, град и на всичко, което произлиза от земята, анатема.

44 [51]. [На] онези, които говорят, че сатаната е създал Адам и Ева, анатема.

45 [52]. [На] онези, които отхвърлят свещените писания, що боговидецът Мойсей, Илия Тезвитянин и останалите свети пророци и патриарси приеха от бога, и казват, че те са на сатаната, и тези, подтиквани от тогова, са написали онова, що са написали и което казаха за Христос, и без да желаят и по принуда са говорили и поради това богомилите отхвърлят на писаните в Стария завет книги и просиялите в него свети пророци, анатема.

46 [53]. [На] онези, които казват, че жената зачева в утробата си със съдействието на сатаната и оттогава сатаната пребивава неотстъпно дори и до раждането на младенца, което не може да бъде прогонено чрез светото кръщение, но само чрез молитва и пост, на онези, които говорят така, анатема.

47 [54]. [Ha] онези, които ругаят Йоан Кръстител, като казват, че той идва от сатаната, както и кръщението във вода, и поради това се отвърщат от водното кръщение и се кръщават без вода, само като кажат „Отче наш“, анатема.

48 [55]. [Ha] онези, които се отвърщат от всички пеня в свещените и божествени църкви и от самия дом божий, какъв то е църквата, и казват, че трябва да се пее само „Отче наш“, на което и място да се случи, анатема.

49 [56]. [Ha] онези, които отхвърлят и ругаят светата и свещена служба и цялото светителско устройство, като казват, че те са изобретение на сатаната, анатема.

50 [57]. [Ha] онези, които отхвърлят и подиграват причастието е честното тяло на нашия господ Исус Христос, като от хвърлят и цялото тайнство, което е било извършено от Христа Исуса господа наш заради нашето спасение, анатема.

51 [58]. [Ha] онези, които отхвърлят поклонението на честния и животворен кръст и на светите и свещени икони, анатема.

52 [59]. [Ha] онези, които приемат някого от тези еретици в светата божа църква, преди изповядването им и проклятие на цялата ерес, както е казано, анатема.

53 [60]. [Ha] Василий Врач, който в Константиновия град разся тази триокайна богомилска ерес при православния цар Алексий Комнин, анатема.

.....
[Ha] Константин Български, който беше Керкирския митрополит [в гръцкият текст Μῆτροπολίτη Κερκύρας Κωνσταντίνου Βουλγαρίας] ... следва изложение на учението и анатемосване на него и последователите му. После следват анатемите срещу Йоан Ирник, Арий, Евсевий, Македоний, Аполинарий Лаодикийски, Несторий и др. еретици.

[Ha] Петър Кападокийски, средечки дедец, на Лука и Менделей Радоболски анатема трижди.

78. [Ha] всички еретици анатема.

79. [Ha] онези, които не вярват право и благочестиво в светата, единосъщна, животворна и неразделна троица, в единния истински бог, анатема: - трижди.

яли да отнемат нещо от онези неща, които са посветени богу, анатема трижди.

[81]. [Ha] всички крадци и убийци, и разбойници, и на онези, които им помагат, анатема

[Ha] всички, които правят сина на нашия Господ Исуса Христа по-малък, а не равен на предвечния негов отец: - анатема трижди

[Ha този], който не изповядва, че пресветия Божи Дух е равносъщен с Отца и Сина, анатема: - трижди

[Ha] прибавящите към божеството четвърти Бог, който наричат Утешител, анатема: - трижди

Следват анатемите срещу други отклонения от православните догмати.

100 [77]. [Ha] всички, които държат усърдно и чисто православната вяра и смятат архиереите като притежавачи, образа на господа наш Исус Христос според думите на господа, речени в евангелието: „Онзи, който слуша вас, слуша мене“ и пак: „Каквото свържете на земята и прочее“, и приемат техните благословии с усърдие и топла вяра, и се боят от техните забрани, вечна памет трижди.

101 [78]. [Ha] онзи, който чрез каквато и да било хитрина или билки, или чародеяние, или обайване, или вражески влъхвувания, или отрова се опита да увреди царя, помазаника господен, нему анатема трижди.

102 [79]. [Ha] онези, които се отдават на някакво влъхвуване или обайване, или чародеяние, или прорицателство, анатема трижди.

103 [80]. [Ha] всички боляри, малки и големи, свещеници и монаси и на целия народ, които с благопокорство хранят всякаква чиста и права любов към царя и архиереите, вечна им памет.

[Ha] всички крадци и убийци, и разбойници и на останалите, които им способстват, анатема.

Христос е победа, Христос царства, Христос е радост и вяра християнска, спаси господи християнската вяра;

[Ha] Константин Велики и майка му Елена, светите и равноапостолни, първите християнски царе, вечна памет.

[Ha] Теодосий великия цар, и цар [X]онорий, и Теодосий Млади, цар Маркиан, цар Василий, цар Константин, цар Александър, цар [X]ристофор, цар Роман, цар Константин, цар Роман, цар Никифор,

цар Йоан, цар Василий, цар Константин, цар Роман, цар Михаил, цар Константин, цар Михаил, цар Исак, цар Константин, цар Роман, цар Михаил, цар Андроник, цар Никифор, цар Исаак, цар Алексей, цар Йоан, цар Алексей, гръцките царе, които наследиха царство на земята и небето, вечна им памет.

В полето: Ц[арици] гръцки

[На] Плакила, царицата на великия цар Теодосий, Поулрия, Евдокия, Теофана, Теодора, Елена, Теофана, Теодора, Зоя, Теодора, Екатерина, Евдокия, Мария, Ири[на], гръцки православни царици, вечна им памет.

[На] Теодора, великата и света царица, която когато бе помрачена славната вяра ... липсва края

87. Начало на българските царе: [На] Бориса, първия български цар, наречен в светото кръщение Михаил, който приведе българския род към богоразумие чрез светото кръщение, вечна памет. [На] неговия син Симеон и неговия внук светия цар Петър, на Пленимир, Борис, Роман, Самуил, Радомир Гаврил, Владимир, Владислав древни български царе, които със земното царство наследиха и небесното, вечна памет. На древната българска царица Мария вечна памет.

88. [На] Кирил Философ, който преведе божественото писание от гръцки език на български и просвети българския род, новия втори апостол, през царуването на Михаил и православната царица Теодора, неговата майка, които украсиха божествената църква със свети икони и утвърдиха православието, вечна памет.

89. [На] неговия брат Методий, архиепископ на Моравия Панонска. тъй като и той много се е потрудил за славянската книга, вечна памет.

90. [На] неговия ученик Климент, епископ на Велика Морава, и на неговите ученици Сава, Горазд и Наум, тъй като и те много са се потрудили за славянската книга, вечна им памет.

[91]. [На] царя Иван Асен Белгун, който освободи българския род от гръцко робство, вечна му памет.

[92]. [На] неговия брат цар Теодор, наречен Петър, и на неговия брат цар Калоян, който постигна много победи над гърци и франки, вечна им памет.

110 [93]. След тези [първите Асеновци] прочее, когато прие царството техният сестринец, преблагочестивият цар Борил, изникна като някакви зли тръни триклетата и богомерзка богомилска ерес, чийто основоположник тогава се яви прескверният поп Богомил със своите ученици, както някога Аний и Ямврий, които се противяха на Мойсей. Те като някакви жестоки вълци безпощадно разхищаваха Христовото стадо, за което той проля своята пречиста кръв. Като узна това прочее преблагочестивият цар Борил, разпали се от божествено желание, изпрати да ги съберат по цялото негово царство подобно на някакви плевели в снопи и повели да се събере събор. Когато прочее се събраха всички епископи, свещеници и иноци, а също така и всички боляри и голямо множество избран народ и когато царят узна, че всички са се събрали, веднага излезе със светла багреница, седна в една от тогавашните големи църкви, а съборът насяда оттук и оттам. Той заповяда да доведат сеячите на нечестието, но не ги отрече изведнъж, а ги улови с голяма хитрина, като им рече да отхвърлят от себе си всякакъв страх и с дръзновение да изкажат своето [бого]хулно учение. С цел да уловят царя и онези, които бяха с него, те подробно изложиха цялата своя злоумишлена ерес. Царят и намиращите се с него с мъдри въпроси им отговаряха в много нещо по божие писание, докато изобличиха злоумишленото тяхно мъдруване. А те, като стояха безгласни подобно на риби, бяха обзети напълно от недоумение. Благочестивият пък цар, като ги видя съвсем посрамени и дявола паднал и победен, а Христос възвеличен, изпълни се с радост. Той повели да бъдат поставени под |Страхата те самите, както и прелъстените от тях. Те, щом като видяха това, отново се възвърнаха към съборната църква. А онези, които не се покориха на православния събор, бяха предадени на различни наказания и заточение, След това благочестивият цар Борил повели да бъде преведен от гръцки на неговия български език сборникът. По негова повеля и този свет събор бе вписан между православните събори, за да бъде прочитан в първата неделя на светите пости, както светите отци предадоха изначало на съборната и апостолска църква. Преди неговото царуване прочее никой друг не е свиквал такъв православен събор. Всичко това бе сторено и заповядано от благочестивия цар Борил в годината 6718 [= 1211], индикт 14, година на луната XI, година на слънчевия кръг XV, месен, февруари, 11 ден, петък на сиропостната неделя. И като нареди добре всичко това, православният наш цар завърши събора, влезе в църквата и след като отблагодари богу, отпусна всекиго в своята област. Вечна му памет! Трижди.

111. [На] триклетия Богомил и неговия ученик Михаил и Теодор, и Добре, и Стефан, и Василий, и Петър, и останалите негови ученици и единомишленици, които бледославеха, че Христовото въплъщение е станало само привидно, а не че е приел плът от светата и пречиста наша владичица Богородица, на тях всички анатема!

112. [На] всички архиереи, епископи, свещеници, иноци и на всички български боляри, които се събраха с цар Борил против тази триокаяна ерес и я сразиха, вечна памет! Трижди.

113. Великият и благочестивият цар Иван Асен, син на стария цар Асен, който, като имаше голяма любов към бога, прослави и просвети българското царство повече от всички български царе, които бяха преди него, който създаде манастири и ги украси богато със злато, бисери и многоценни камъни, и всички свети и божествени църкви надари с много дарове и обяви пълна свобода за тях, а всички свещенически чинове — архиереи, свещеници и дякони — почето с голяма чест. Още повече той потърси с голямо желание да възобнови патриаршията на българското царство. Това обновление прочее стана така: Преосвещеният вселенски патриарх Герман по благоволение божие и поради голямата ревност от страна на христорлюбивия велик цар Иван Асен, син на стария Асен, с останалите свои братя патриарси: Атанасий, всеосвещен патриарх на Ерусалим на Христовите страдания и на неговото възкресение — светата църква Сионска, майка на всички църкви и на цяла Палестина; Симеон, всеосвещен патриарх на божия град Антиохия и на цяла Сирия; Николай, всеосвещен патриарх на Александрия и на целия Египет. Тези всеосвещени патриарси прочее получиха послание, изпратено до тях от благочестивия гръцки цар Калоян Дука, написано така: „Нашето самодържавно царство моли и призовава ваше отечество да изпълните нашата молба към вас, като съставите ваше послание и го изпратите на моето царство в утвърждение на вашето и моето решение да се прогласи и да се дарува равна вам патриаршеска степен на града Търново — на църквата „Възнесение Христово“, майка на църквите в българското царство, защото и христорлюбивият български цар Иван Асен, брат и сват на царството ми, настойчиво иска от нашето царство и от нашето свето отечество да се дари това на негово царство.“

След като преосвещените патриарси прочетоха това писание, те решиха, че това е добро решение, и всеки от тях даде на царските пратеници своето съгласие чрез тях. Те също така написаха послание до вселенския патриарх Герман, като му съобщиха следното: „До Герман, вселенски патриарх, наш брат — поздрав. Получихме изпратеното ни от тебе и като го приехме за добро решение, даваме на твоята обич подписа на нашето свидетелстване. Стори, както е угодно нам и на ваше отечество, тъй като имаш властта на по-висш [патриаршески] престол.“

Когато гръцкият цар заедно с патриарха получи това, събра от цялото свое царство митрополитите, архиепископите, епископите и всечестните монаси, архимандритите и игумените. Така също и христорлюбивият цар на българите Иван Асен [свика] от цялото свое царство митрополитите, архиепископите, епископите и всечестните монаси от Света гора. Те се събраха с източния цар Калоян на Понтийското море и провъзгласиха за патриарх благоговейния и свет мъж, прославен с постнически дела и живот, преждеосвещения архиепископ Йоаким не само устно, но и с писание на патриарх Герман, което всички източни епископи подписаха, запечатаха го с печат и го дадоха на благочествия цар и на новоосвещения тогава патриарх, Йоаким за вечен незабравим спомен. Заради това прочее вписахме тези неща за всички православни, за знание на онези, които слушат и за спомен на българския народ. На този велик благочестив Иван Асен, цар на всички българи, вечна му памет!

114. [На] Калиман, благоверния цар и неговия брат Михаил, Тамара и Елена, благочестиви деца на великия цар Асен, вечна памет.

115. [На] Александър, севастократора, брат на великия цар Асен, и на севастократор Стрез и деспот Слав, вечна им [памет].

116. [На] Константин, благочестивия и православен наш цар. [следващите страници липсват]

[94]. И на онези, които положиха своята душа за словесното стадо на Христа бога и спасителя наш и своята кръв проляха за рода на българското царство, и сменилите земното царство с небесно, вечна памет.

[95]. На благочестивия цар Георги Тертерий стари вечна памет.

[96]. На благоверния цар Шишман вечна памет.

[97]. На благочестивия цар Теодор Светослав вечна памет.

[98]. На благочестивия цар Георги Тертерий вечна [памет].

[99]. На деспот Страцимир и на неговите братя Радослав и Димитър вечна памет.

[100]. На благочестивия цар Михаил вечна памет.

[101]. На цар Иван Стефан, син на благочестивия цар Михаил, вечна памет.

[102]. На тези прочие правоверни, благочестиви, приснопаметни и православни царе, които са управлявали богопазения престол на българското царство и поред всичко са устройвали и са имали попечение за христоименните люде, както са им били по-верни от бога. . .

130. [На] монаха Силвестър, който бе епикерний (чашник) на великия цар Иван Александър, вечна памет.

131. [На] монаха Теодосий, който бе протосеваст на великия цар Иван Александър, вечна [памет].

132. [На] протокелиотина Проданко вечна [памет].

133. [На] протокелиотина Приязд и воеводата Балдьо, които бяха убити за вярата на своя господар, вечна памет.

135. [На] Цамблак, великия примикюр, вечна [памет].

136. [На] великия воевода Константин, който биде наречен Теодул в монашески образ, вечна памет.

137. [На] великия [? лого]тет Добромир, наречен в монашески образ Доро [тей], вечна му памет.

В полето: Български царици

117. [На] Елена, новата и благочестива царица, майка на великия цар Иван Асен, приела след това ангелски образ и наречена Евгения, вечна памет.

118. [На] царица Ана, наречена Анисия, и на другата Ана, благочестива царица на христолюбивия цар Асен, и на Ирина, благочестивата майка на христолюбивия цар Михаил, наречена в монашески образ Ксения, вечна памет.

119. [На] Мария, христолюбивата царица на Тертернй Старий, и на другата благоверна царица Кира Мария, вечна памет.

120. [На] Ефросина, благочестивата царица на цар Светослав, вечна памет.

121. [На] Кераца, благочестивата деспотница, майка на великия цар Иван Александър, приела след това ангелски образ и наречена Теофана, вечна памет.

122. [На] Теодора, благочестивата царица на великия цар Иван Александър, приела след това монашески ангелски образ и наречена Теофана, вечна памет.

123. [На] Теодора, благочестивата царица на великия цар Иван Александър, която бе от еврейски род, приела след това обновителка на много църкви, въздигнала различни манастири, майка на великия цар Иван Шишман, вечна памет.

124. [На] Кера-Тамара, дъщеря на великия цар Иван Александър, велика госпожа, обрuchеница (съпруга) на великия амир Амурат, която му бе отдадена заради българския род. А тя, като отиде там, запази православната си вяра, рода си освободи, живя добре и благочестиво и с мир почина, вечна памет.

125. [На] госпожа Десислава и госпожа Василиса, дъщери на великия цар Иван Александър, вечна памет.

126. [На] Кира-Мария, благочестивата царица на великия цар Иван Шишман, вечна памет.

127. [На] госпожа Десислава, майка на благочестивата царица Мария — [съпруга] на великия цар Иван Шишман, наречена в ангелски образ Девора, вечна памет.

128. [На] Кераца, дъщеря на великия цар Иван Шишман, вечна памет, и на неговия син Асен, и на другия негов син Асен, и на другите починали негови чада вечна [памет].

129. [На] Домца, тъща на великия влашки воевода Йоан Негоя, вечна й памет.

134. [На] логотетица Зоя вечна й памет.

[На] Арсений, архиепископ на Константиновия град и вселенски патриарх и нов проповедник, вечна [памет]

[На] Йосиф, новият изповедник, вечна памет.

В полето: Преславски патриарси

140. Преславски патриарси.

[На] Леонтий, Димитрий, Сергей, Григорий — преславски патриарси, вечна памет.

Преосвещени патриарси на Търново

141. [На] Йоаким, първия патриарх на богоспасения Цариград Триново, вечна памет.
142. [На] Василий, Йоаким и Игнатий, преосвещените патриарси, вечна памет.
143. [На] Макарий, триблажения патриарх и свещеномъченик, вечна памет.
144. [На] Йоаким, Доротей, Роман и Теодосий, [пре]освещените патриарси, вечна памет.
145. [На] Йоаникий, преосвещения патриарх, вечна памет.
146. [На] Симеон, преосвещения патриарх, вечна памет.
147. [На] Теодосий, преосвещения патриарх, вечна памет.
148. [На] Йоаникий, преосвещения патриарх, вечна памет.
149. [На] Евтимий, преосвещения патриарх, вечна памет.

150. Преславски митрополити:

Стефан, Димитрий, Лъв, Григорий, Герасим, Аарон, Мелетий, Макарий, Сава, Доротей, Висарион, Макарий.

151. Червенски митрополити:

Неофит, Калиник, Захарий.

152. Ловешки митрополити:

Лонгин, Мелетий, Киприан, Симеон и другият Симеон.

153. Средечки митрополити:

Дионисий, Дамян, Леонтий, Дометиан, Партений.

154. Овечки митрополити:

Теостирикт, Лазар.

155. Дръстърски митрополити:

Кирил, Аверкий, Теодул, Йосиф, Дионисий, Калиник.

А тези митрополити, които ще споменем сега, те бяха при благочествия цар Асен под властта на Търновската патриаршия и тогава починаха;

156. Антоний и Даниил, митрополити серски, вечна им памет.
157. Анастасий, Епифаний и Димитрий, епископи велбъждки, вечна им [памет].
158. Йоаникий и Сергии, архиепископи охридски, вечна им памет.
159. Яков, Порфирий и Йоаникий, епископи браничевски, вечна [им памет].
160. Сава, Теодосий, Димитрий и Симеон, епископи белградски, вечна им памет.
161. Кирил и Дионисий, епископи нишавски, вечна им памет.
162. Стефан, Климент, Йосиф, Харитон, митрополити Бдински, вечна им памет.
163. Симеон, митрополит филипсийски, вечна му памет.
164. Василий, Марко, Никодим, Прокъл, Доротей и Партений, митрополити месемврийски, вечна им памет,
165. [На] всички български митрополити и епископи, архимандрити и игумени, които са починали в благоверие, вечна [им памет].
166. [На] всички боляри, малки и големи, поборници и сътрудници на благоверието и приятели на светата и божествена църква на българското царство, вечна [им памет].
167. [На] Семир, Иончо, Добромир, Иваншо и на всички, които заедно с тях проявиха мъжество против безбожните турци и проляха кръвта си за православната християнска вяра, вечна [им памет].
168. [На] Арцо, Трошан, Ратен и неговия брат Карач, Потръц, Ханко, Стано, Михаил, Богдан, Шишман, Ботул, Радослав, Воислав, Константин, Годеслав, Чръноглав [вечна им памет].
169. [На] новоосвещения велик крал Стефан Урош вечна памет.
170. [На] краля Вълкашин вечна памет.
171. [На] деспот Углеша вечна памет.
172. [На] молдовския господар Стефан вечна памет.
173. [На] молдовския господар Йоан Петър вечна памет,
174. И на неговата госпожа Елена, и на техните чада вечна памет.

175. [На] всички, които крадат от християнските домове или крадат коне или волове, или обират по пътища за вреда и щета на християните, и на всички, които ги изпращат към такава зло или ги знаят, че са такива, и ги прикриват, анатема.

176. [На] Акиндин, Варлаам и попа Прохор Кидоний, които изрекоха хули за бога повече от всички еретици, а също бледословеха, че божествената светлина, която се е явила на планината Тавор на апостолите [била сътворена, която светлина господ], показал тогава на учениците [си] за уверение на всички, че при възкресението така [ще възсият] праведниците, както [сам] себе си [?] показал спасителят, и [всички] ще се преобразят и тъй ще просияят и ще пребъдат на вечни векове заедно с господата, както учи апостолът — на тях, като на нечестивци и противници на господните думи, както и на техните единомишленици анатема трижди.

[На] Фудул и неговия учител Пиропул, които тъпчеха всечестните икони на пречистата Богородица, занимаваха се с различни вдъхновения, нападаха с различни хули владиците, свещениците и иноците, опоганиха свещените църкви, [както, и] животворния кръст, чрез който бяхме белязани [за деня на?] избавлението, показаха и много други безчинства, анатема.

Следват два чина, като наименованието на първия липсва, а втория е озаглавена „Молитва при поставяне на кесар, също и при поставяне на пазител на палата, който се нарича и куропалат”.